

Landets kommuner

Deres ref.:
Vår ref.: 16/35064-10
Saksbehandler: Helga Rudjord
Dato: 26.09.2017

Logoped- og audiopedagogtjenester - informasjon om nye saksbehandlingsrutiner i Helfo

Fra 1. januar 2017 ble det innført nye saksbehandlingsrutiner i Helfo når det gjelder stønad til logoped- og audiopedagogbehandling. Dette var et ledd i Opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering og formålet med endringen var å sikre at pasienter kommer raskere til nødvendig behandling hos logoped.

Vi viser til omtale i Prop. 1 S HOD(2016-2017):

«Logopedtjenester er for mange nødvendig for å utvikle eller å få tilbake nødvendig funksjoner. Det er dokumentert at dette er et tjenestetilbud som er mangelfullt utbygd i mange kommuner og fylkeskommuner. Tjenester som logopeder utfører kan defineres under helselovgivningen og opplæringslovgivningen. Tjenesten ytes både i kommunal og fylkeskommunal regi, av helseforetak og av selvstendig næringsdrivende logopeder finansiert av folketrygden. For å gjøre tjenesten lettere tilgjengelig for pasientene vil Helse- og omsorgsdepartementet foreslå å oppheve kravet om forhåndsgodkjenning fra Helfo før oppstart av behandlingen av pasienter over 18 år. Fra 1. januar 2017 trenger ikke pasienten eller logopeden å legge ved et avslag på tjenester fra kommunen for å kunne få forhåndsgodkjenning fra Helfo. Det vises for øvrig til del III 8 Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering (2017–2019).»

Det som er nytt fra 1. januar 2017 er:

- 1) Helfo krever ikke lenger et vedtak om avslag fra kommunen før det kan gis stønad etter folketrygdloven til logoped- og audiopedagogbehandling.
- 2) Helfo krever ikke lenger at personer over 18 år søker om forhåndstilsagn før oppstart av behandling. Barn under 18 år må fortsatt ha forhåndstilsagn fra Helfo.

Helfo kan gi stønad til logoped- og audiopedagogbehandling etter folketrygdloven § 5-10 når behovet skyldes sykdom, skade eller lyte. Det er et vilkår at pasienten er henvist fra lege og at behandlingen er av vesentlig betydning for pasientens sykdom og funksjonsevne. Det skal også foreligge uttalelse fra spesialist før behandlingen starter opp. Stønadsordningen er rettet inn mot tilfeller der logoped- og audiopedagogtjenester gis som helsehjelp av privatpraktiserende

Helsedirektoratet

Avdeling behandlingsrefusjon

Helga Rudjord, tlf.: +4799243784

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Pilestredet 28, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

logopeder og audiopedagoger. I den grad det gis stønad etter annen lovgivning, gis det ikke stønad etter folketrygdloven. Dette betyr at folketrygdloven er sekundær til annen lovgivning som omfatter logopedtjenester.

De nye saksbehandlingsrutinene i Helfo innebærer at brukere med henvisning fra lege kan oppsøke privatpraktiserende logoped uten å ha søkt til kommunen først. Private logopeder skal imidlertid holde seg orientert om hvilket logopedtilbud kommunen har og veilede pasienter i forhold til dette.

Mer informasjon om folketrygdens stønadsordning finnes på Helfo sine nettsider:

<https://helfo.no/helseaktor/kommuner-og-fylkeskommuner/kommunen-og-logoped-audiopedagogtjenesten>

De nye saksbehandlingsrutinene i Helfo påvirker ikke ansvar og roller i medhold av annen lovgivning. Kommunene har fortsatt ansvar for å tilby spesialundervisning etter opplæringsloven og barnehageloven og nødvendige helse- og omsorgstjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Etter reglene i opplæringsloven kapittel 5 har kommunen eller fylkeskommunen plikt til å gi spesialundervisning til elever som fyller vilkårene for å få dette. Dersom en elev ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har eleven rett til spesialundervisning, og kommunen eller fylkeskommunen skal fatte vedtak om dette. Det samme gjelder for barn i førskolealder og voksne med rett til spesialundervisning, jf. barnehageloven kapittel V A og opplæringsloven § 4 A-2, jf. § 5-1. Logopedhjelp kan inngå som en del av det spesialpedagogiske tilbudet, avhengig av hva som følger av enkeltvedtaket om spesialundervisning. For å få rett til spesialundervisning er det elevens behov som er avgjørende, ikke kommunal økonomi og hvilken type personale som er ansatt i kommunen.

Etter opplæringsloven § 1-3 første ledd, har kommunen også plikt til å tilpasse opplæringen til den enkelte elevs evner og forutsetninger, og logopedtjenester kan tilbys som ledd i å utvikle elevens muntlige ferdigheter, f.eks. til elever med stemmevansker.

Etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 skal kommunen sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Dette kan også omfatte behandling og oppfølging hos logoped. Det er særlig viktig at pasienter som har behov for oppfølging etter utskrivning fra spesialisthelsetjenesten får dette, og at spesialisthelsetjenesten oppretter kontakt med kommunene for å sikre nødvendig oppfølging.

Logopedtilbudet er mangelfullt utbygd i mange kommuner og fylkeskommuner. Uklare ansvarsforhold og til dels overlappende lovverk bidrar til dette. Regjeringen har i Opptappingsplanen for habilitering og rehabilitering varslet et arbeid for tydeligere å definere roller og ansvar for logopedtjenester innen rehabiliterings- og habiliteringsfeltet. Dette arbeidet vil inkludere en gjennomgang av regelverket for refusjon til privatpraktiserende logopeder og audiopedagoger.

Vennlig hilsen

Steinar Mathisen e.f.
avdelingsdirektør

Helga Rudjord
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

Norsk Audiopedagogisk Forening
Norsk Logopedlag

Mottaker

Kontaktperson

Adresse

Post

Landets kommuner